

годината¹⁾, намираме, че действително упогръбеното количество зърнени храни само от населението съставлява 291²⁾ килограма на глава. Отдълно въ видоветъ хлѣбни храни, годишната консомция е била: въ пшеницата — 171 килограма, а въ ржжъта и царвицата (двѣтъ заедно), безъ фабричната консомция — 120 килограма на глава.

Като имаме прѣдъ видъ: 1) че отъ припадащото се на глава количество хлѣбни храни за храна прѣзъ годината, почти двѣтъ трети е пшеница — най-питателната отъ зърненитѣ храни; 2) че срѣдний жителъ въ Княжеството може да се прѣхрани, макаръ и при най-голѣмото употребленіе на хлѣба, както е у насъ, ако не съ по-малко, то съ сжщото поне количество каквото въ другитѣ държави (Франция, Прусия и др.), понеже процента на дѣцата въ българското население е доста голѣмъ³⁾; 3) че отъ 291 килогр. зърна се получава около 385—390 килогр. хлѣбъ, или по 1.100 килогр. въ день на човѣкъ (голѣмъ, малъкъ) и, най-послѣ; 4) че припадащото се количество зърнени храни на срѣдний жителъ въ Княжеството е несравнено по-голѣмо отъ онова въ Франция, Прусия, Русия и пр. и то безъ да е смѣтано въ него ячмника, просото и картофитѣ; всичко това вземено подъ внимание, можемъ да кажемъ, че ежегодното производство отъ хлѣбнитѣ храни въ България, при каквото и голѣмъ размѣръ да се употребява хлѣба отъ нашия земеделецъ, слѣдъ като удовлетворява прѣдостатъчно нуждитѣ на населението съ хлѣбъ, дава единъ излишекъ отъ около 460,000,000 килограми.

Ако допуснемъ (при условия, че живота на населението въ развитѣ части на Княжеството до извѣстна стѣпень е еднакъвъ), че срѣдното емпирически опрѣдѣляемо количество на употребенитѣ въ хлѣбъ зърнени храни изобщо въ България⁴⁾ е почти сжщото и за отдѣлнитѣ нейни части; и ако съ това срѣдно емпирическо помножимъ числото на населението въ всѣка околия и окръгъ и полученото произведение извадимъ отъ общия чистъ

¹⁾ Спорѣдъ Министерството на Земедѣлнето и Търговията, всѣка една отъ спиртнитѣ фабрики въ Княжеството употребява на тѣхническо производство срѣдно въ годината ржжъ и царвица (изобщо), както слѣдва:

Фабрики	Размѣра на количеств., отивающе въ техническо производ., въ кгр.
1. Нв. Хаджиеновъ (Княжево, Софийско)	8,000,000
2. Вохонти (гр. Пловдивъ)	2,000,000
3. Бр. Петракидисъ (с. Катунца, Пловдивско)	1,000,000
4. С. Палавѣвъ (Пловдивъ)	400,000
5. Я. Ганноглу (гр. Станизака)	800,000
6. Г. Златарски (Владая, Софийско)	500,000
7. Н. Вакърджиевъ (Бургасъ)	5,000
8. Лозановъ и Дуконъ (Видинъ)	неоказано
9. Г. Динювъ (Слокощница, Кюстендилско)	"
10. Бр. Ченгелиеви (Шоменъ)	"

²⁾ Годишната консомция въ Франция достига 210 килограма на глава; въ Прусия — 228; въ Швеция — 224; въ Россия — 211 и въ Португалия — 177 килограма на глава, като въ зърненитѣ храни употребявани за хлѣбъ влиза и ячмника, просото и картофитѣ, приведени по питателността си въ пшеница, възъ основа питателността на послѣдната. Глѣдай „Сравнителна статистика“ Ю. Е. Янсонъ, 1880 г.

³⁾ Въ Княжеството дѣцата до 15 години съставляватъ 41.66% отъ общото население, а въ държавитѣ на Западна Европа — едва 34%. Въ Франция дѣцата до 15 години съставляватъ 27.1% отъ населението; въ Прусия — 34.8%, въ Швеция — 34% и въ Россия — 37%.

⁴⁾ Заедно съ количеството, което отива на техническо производство въ страната.